तिक्रमणशङ्कायां नवान्नेन दीक्षितव्रतं कर्तव्यम् · तेनैवाग्रयणसिद्धिः · एतदप्याग्रयणकालऽएव ।

उपसत्सु रौहिणौ कुर्वीत ॥१४॥ संवत्सरोपसत्कादौ यज्ञे उपसत्सु आग्रयणकालऽएव प्रवर्ग्ये[1] नवान्नेन रौहिणौ पुरोडाशौ कुर्वीत · ताभ्यामेवाग्रयणसिद्धिः ।

सुत्यासु सवनीयान्[2] ॥१५॥ संवत्सरसुत्यादौ आग्रयणकाले नवान्नेन सवनीयान्पुरोडाशान्कुर्वीत ।

सौम्यः श्यामाकचरुरारण्यस्य ॥१६॥[3] आरण्यस्य धान्यस्याग्रयणं सोमदेवताकः श्यामाकश्चरुर्भवति · एतच्च वर्षासु शरदि वा भवति शाखान्तरात् श्यामाकाग्रपाकस्य तदानीमेव भावाच्च । आपस्तम्बसूत्रे चायं समानतन्त्र उक्तोऽस्ति · भिन्नतन्त्रोऽपि विकल्पेन तेन चोक्तः यदि नानातन्त्रां श्यामाकेष्टिं कुर्वीतेति ।

वैणवो ग्रीष्मे ॥१७॥ ग्रीष्मे ऋतौ वंशमयः सौम्यः चरुर्भवति · आपस्तम्बः वेणुयवानामिष्टिमेके समामनन्तीति । श्यामाकवैणवाग्रयणयोर्दक्षिणामाह ·

पुनःसंस्कृतो रथो दक्षिणा क्षौमं मधुपर्को वर्षाधृतं वा वासः ॥१८॥ वाशब्दः प्रत्येकं योज्यः · यो रथो भग्नः सन्पुनः सज्जीकृतः स पुनःसंस्कृतः · क्षुमा अतसी तत्तन्तुनिर्मितं क्षौमम् · मधुपर्कशब्देन दधिमधुघृतान्युच्यन्ते · वर्षा[सु] ऋतौ यजमानेन परिहितं तद्वर्षाधृतं वासः । शाखान्तरात्तु आग्रयणस्य पक्षान्तराण्यपि सन्ति ॥ ॥ षष्ठी कण्डिका ॥६॥ ॥

अथ पद्धतिः ॥

अथाग्रयणमुच्यते । तच्च शरद्वसन्तयोर्भवति नवधान्यस्य प्रथमप्राप्तौ वा · तदुक्तम् (कर्मप्रदीप° ३.७.१) शरद्वसन्तयोः केचिन्नवयज्ञं प्रचक्षते धान्यपाकवशादन्ये श्यामाको वनिनः स्मृत इति । एतदाग्रयणं पौर्णमास्यामावास्यायां वा

---

१) ? प्रवर्गे २. २) सवनीयाः Karka. (कर्तव्याः) · ३) आरण्यस्य अरण्यवासिनः · आरण्यं (!) श्यामाकनीवारादीति कर्कः Mahâd. आरण्याग्रयणं (!) श्या°रादि Karka.